

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220010113
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4220010113.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a sudkýň JUDr. Ľubici Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Kováčovej, v trestnej veci proti obžalovanému Z. G., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry v Komárne, proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 07.05.2020, sp. zn. 3T/18/2020, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 1. júla 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora **z a m i e t a**, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Komárno (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného K. G. (ďalej len obžalovaný) vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že :

od presne nezisteného času v mesiaci august XXXX do dňa jeho zadržania XX. októbra XXXX v H. na S. ulici číslo X v byte číslo 8, v ktorom žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou H. P., narodenou XX. decembra XXXX a ich spoločným plnoletým synom K. G., jej v prevažnej miere pod vplyvom alkoholu psychicky ubližoval tým, že ju denne bezdôvodne a vulgárnym spôsobom slovne napádal spôsobom, že po každom jej príchode domov z práce alebo z nákupu ju upodozrieval z nevery s opakovanými jeho otázkami, kde sa v čase jeho neprítomnosti doma zdržiavala a ktoré boli sprevádzané slovným vyhrázaním zabitím, denne od poškodenej vyžadoval pohlavný styk, ktorý keď poškodená odmietla, sa jej slovne vyhrážal, že ju zabije, odreže jej hlavu a vyhodí poškodenú z okna, pričom ďalej netrval na pohlavnom styku, opakovane aj v noci vykrikoval a vulgárne poškodenej nadával, v dôsledku čoho bola poškodená nútená odísť spať do druhej izby, na opakované prosby poškodenej a ich spoločného syna, aby s uvedeným konaním prestal, reagoval slovným prianím si ich smrti, pričom jeho konanie vyvrcholilo dňa 24. októbra 2019, keď po príchode poškodenej z práce domov v čase okolo 15.00 hod. idúc v byte oproti nej jej opakovane vulgárne nadával a hrubým spôsobom bezdôvodne upodozrieval zo sexuálnych stykov s inými mužmi spolu s prianím si jej smrti a slovným vyhrázaním zabitím, poškodená reagujúc na tieto slovné útoky odišla z bytu preč na nákup, pričom po príchode domov obvinený v obdobnom slovnom útočení pokračoval ešte intenzívnejším spôsobom, na čo poškodená reagovala privolaním policajnej hliadky.

Za to mu bol uložený podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., zistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. a zistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podľa § 51 ods.1 Tr. zák. podmienene odložený s probačným dohľadom nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 4 roky. Zároveň mu bolo podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, ako aj povinnosť strpieť kontrolu dodržiavania tohto zákazu.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. mu bolo uložené ochranné liečenie psychiatrické ambulatnou formou.

Uvedený rozsudok odvolaním napadol prokurátor ihneď po jeho vyhlásení v neprospech obžalovaného, čo do výroku o treste. Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania konštatoval, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu I. stupňa, pokiaľ ide o uloženie podmieneného trestu, pretože v odôvodnení napadnutého rozsudku absentujú konkrétne skutočnosti vo vzťahu k okolnostiam prípadu a pomerom páchatela, ktoré by bližšie vysvetľovali a odôvodňovali uloženie trestu na samej spodnej hranici trestnej sadzby, pričom nebol zohľadnený ani následok posudzovaného činu na psychické zdravie poškodenej. Podľa jeho názoru mu nemala byť priznaná poľahčujúca okolnosť uvedená v § 36 písm. I/ Tr. zák., pretože i napriek tomu, že obžalovaný sa priznal, neprejavil úprimnú ľútosť nad svojim protiprávnym konaním. Okrem toho, súd nezohľadnil ani osobnostné vlastnosti obžalovaného, ktorý je zameraný na svoju vlastnú osobu, neschopný empatie, presadzuje si iba vlastné stanovisko, v dôsledku čoho sa ľahko dostáva do konfliktných stretov. Jeho agresivita sa ľahko aktivuje, v prípade neuspokojenia jeho potrieb a je zvýšená aj jeho paranoiditou, súčasťou ktorej je aj žiarlivosť a táto je spúšťačom verbálnych atakov na poškodenú. Vytýkal súdu I. stupňa, že sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so znalcom vyhodnotenou nepriaznivou prognózou jeho resocializácie, s pravdepodobnosťou recidívy v prípade, ak nebude abstinovať a nepodrobí sa psychiatrickej liečbe. Vzhľadom k tomuto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por. s tým, aby krajský súd vo veci sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol a uložil mu prísnejší nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej v polovici trestnej sadzby.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril aj obhajca obžalovaného, ktorý nesúhlasil s odvolaním prokurátora a navrhol ho zamietnuť, pretože rozsudok súdu I. stupňa považoval za zákonný a uložený trest za primeraný a poukázal na to, že naposledy bol obžalovaný vo výkone trestu v roku 2004 a odvtedy žil riadnym životom, jeho vzťah k poškodenej sa zmenil a aj samotná poškodená obžalovanému odpustila a žiadala jeho prepustenie, keď poukázal na to, že počas výkonu väzby spolu komunikujú a poškodená ho aj navštevuje.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa zástupca krajskej prokuratúry v plnom rozsahu stotožnil s písomnými dôvodmi odvolania okresného prokurátora a v podrobnostiach na ne poukázal. Navrhol, aby obžalovanému nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. I/ Tr. zák. a odvolací súd, aby podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o treste s tým, aby odvolací súd sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol a uložil obžalovanému podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že sa ospravedľuje za všetko, čo urobil poškodenej, tvrdil, že už 12 rokov je invalidným dôchodcom, nikde nechodí, okrem toho, že navštevuje lekára, vo väzbe je už 8 mesiacov, sľúbil, že sa podobného konania už nedopustí a všetko veľmi ľutuje.

Samotná poškodená sa k odvolaniu prokurátora vyjadrila tak, že žiadala, aby bol obžalovaný prepustený, pretože ho veľmi ľúbi, tvrdila, že medzi nimi boli iba normálne hádky a to väčšinou kvôli synovi, ktorý berie drogy, nikde nerobí a žije v ich spoločnej domácnosti. S obžalovaným žije spolu 30 rokov, bol síce žiarlivý, ale nikdy jej fyzicky neublížil.

Krajský súd, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané odvolací súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom pochybenie takého charakteru z predloženého spisového materiálu nezistil.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Odvolačný súd sa výrokom o vine nezaoberal, pretože tento v dôsledku vyhlásenia obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a po kladnom zodpovedaní otázok položených mu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/, písm. h/ Tr. zák., súd I. stupňa prijal a dokazovanie vykonával len ohľadne trestu a ochranného opatrenia.

Odvolačný súd zistil, že po ustálení viny obžalovaného (po prijatí jeho vyhlásenia podľa § 257 Tr. por.) súd I. stupňa správne právne kvalifikoval konanie obžalovaného ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože blízkej osobe spôsobil psychické utrpenie ponižovaním, vyhrázaním sa, vyvolávaním strachu a stresu a toto ohrozovalo jej psychické zdravie.

Odvolačie prokurátora bolo podané len čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného a preto odvolací súd preskúmaval iba tento výrok.

Ako bolo zistené z odpisu z registra trestov, obžalovaný bol v minulosti pred spáchaním tohto trestného činu 13-krát súdne trestaný. Z toho v štyroch prípadoch (nie v šiestich ako konštatoval súd I. stupňa) sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Naposledy sa z výkonu trestu vrátil dňa 23.11.2004. Odsúdenia, na ktoré je možno prihliadnuť, sú rôzneho charakteru, ide o násilnú trestnú činnosť ako aj majetkovú trestnú činnosť. Od roku 2004 sa dopustil iba jedného priestupku proti verejnému poriadku a to v roku 2017, keď odložil veci na divokú skládku a jedenkrát bol prejednaný pre dopravný priestupok.

Pri preskúvaní zákonitosti a primeranosti uloženého trestu odvolací súd zistil, že súd I. stupňa dôsledne prihliadol pri ukladaní trestu na ustanovenie § 34 Tr. zák., podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestnej činnosti, keď uložený trest zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, pričom pri ukladaní trestu prihliadol na spôsob spáchania skutku, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. I keď súd I. stupňa podrobne nezobral osobu obžalovaného a poškodenej vzhľadom na znalecké posudky vypracované v predmetnej veci, nemalo to vplyv na správnosť uloženého trestu.

Súd I. stupňa pri rozhodovaní o treste správne prihliadol na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. l/ Tr. zák. t.j., že k spáchaniu trestného činu sa priznal, tento oľutoval aj na verejnom zasadnutí konanom pred odvolacím súdom a preto neobstojí námietka prokurátora, že táto poľahčujúca okolnosť mu nemala byť priznaná, keďže trestnú činnosť neoľutoval. Priťažovalo mu, že už bol pre trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zák.).

Súd I. stupňa pri ukladaní trestu vychádzal z trestnej sadzby podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., ktorá je 3 roky až 8 rokov, keď pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bol vyrovnaný (§ 38 ods. 2 Tr. zák.).

Aj podľa názoru nadriadeného súdu na prevýchovu obžalovaného bude postačujúce pôsobiť trestom výchovným a to trestom odňatia slobody uloženým na samej dolnej hranici tr. sadzby, t.j. vo výmere 3 roky, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 4 roky. I napriek predchádzajúcej kriminálnej minulosti obžalovaného, ktorý však ku dňu ukladania trestu už takmer 16 rokov sa nedostal do rozporu so zákonom, trpí rôznymi zdravotnými problémami a vzhľadom aj na jeho psychický stav, by nepodmienečný trest odňatia slobody nezohľadňoval všetky skutočnosti rozhodné pre uloženie trestu.

S poukazom na ustanovenie § 34 Tr. zák., je nutné ukladať trest každému obžalovanému individuálne so zohľadnením všetkých skutočností rozhodných pre uloženie trestu, prihliadajúc pritom na účel trestu. Podľa názoru odvolacieho súdu, trest uložený obžalovanému súdom I. stupňa postačí na jeho prevýchovu, pričom je potrebné uviesť, že v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu, záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatel'ov, nemôže prevyšovať nad záujmom individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy.

K námietkam prokurátora je potrebné uviesť, že okrem podmienenečného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom bolo obžalovanému uložené obmedzenie v zmysle § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák., spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť strieť kontrolu dodržiavania tohto zákazu, ktoré sú podľa názoru odvolacieho súdu dostatočné na to, aby

zabránili obžalovanému v páchaní ďalšej trestnej činnosti a pôsobili na jeho prevýchovu, pretože ako vyplynulo z dokazovania, hrubého a vulgárneho správania sa a ponížovania poškodenej sa dopúšťal najmä, keď bol pod vplyvom alkoholu, od ktorého je podľa znaleckého posudku závislý.

Odvolačný súd, aj napriek dôvodom, ktoré uvádzal prokurátor v odvolaní, sa nestotožnil s jeho názorom, že iný trest, ako trest nepodmienečný na prevýchovu obžalovaného vzhľadom na jeho osobu, ktorá je paranoidná, zameraná na vlastnú osobu s potrebou presadzovania si vlastného stanoviska nebude postačujúci na zabránenie mu v páchaní trestnej činnosti a jeho prevýchovu.

Je potrebné uviesť, že hoci obžalovaný sa dostával do konfliktu s poškodenou - svojou družkou, bolo to v období mesiacov august 2019 až október 2019, kedy podľa vlastného vyjadrenia nemal dostatok liekov, ktoré užíval proti bolesti, keďže trpí bolesťami nôh, chrbtice a pohybuje sa pomocou zdravotnej pomôcky (chodítko) a na uľavenie bolesti si pomáhal alkoholom. Pri uložení podmieneného trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou a probačným dohľadom na dobu štyroch rokov, za súčasného uloženia zákazu požívania alkoholických nápojov, pričom sa bude musieť podrobovať počas celých štyroch rokov kontrole tohto zákazu, bol odvolačný súd toho názoru, že takto uložený trest, vzhľadom aj na postoj poškodenej k nemu, ktorá aj na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedla, že vlastne išlo medzi nimi len o hádky, pričom nikdy ju obžalovaný fyzicky nenapadol a žili spolu 30 rokov i napriek tomu, že bol žiarlivý, jej neublížil. Tvrdila, že aj naďalej ho má veľmi rada a chce sa o neho starať, pretože je veľmi chorý.

Okrem toho, obžalovanému bolo uložené aj ochranné opatrenie a to ochranné liečenie psychiatrické ambulantnou formou v súlade so závermi znaleckého posudku znalkyne - psychiatričky MUDr. Dárie Strhanovej, ktorá uviedla, že keďže obžalovaný trpí už chronickými organickými zmenami osobnosti a môže byť z psychiatrického hľadiska jeho pobyt na slobode nebezpečný, doporučila mu ambulantnú psychiatrickú liečbu, ktorá by tlmila niektoré agresívne rysy jeho osobnosti, pričom uviedla, že dané duševné poruchy, ktorými trpí sa už nedajú vyliečiť, ale budú len progredovať do demencie. Obžalovaný trpí duševnou poruchou a to abnormne štruktúrovanou osobnosťou, polytoxikomániou a organickou poruchou osobnosti.

Aj toto ochranné liečenie zabezpečí, aby u obžalovaného boli potlačené jeho agresívne rysy vyplývajúce z jeho duševnej poruchy.

Znalec PhDr. Róbert Máthé, PhD., vyhodnotil resocializačnú prognózu obžalovaného ako nepriaznivú, s pravdepodobnosťou recidívy, ale len za podmienok, že nebude striktno abstinovať a nepodrobí sa psychiatrickej liečbe.

Keďže mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívať alkoholické nápoje a uložené mu ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, mal odvolačný súd za to, že trestu uložený súdom I. stupňa, ako aj obmedzenia a ochranné opatrenie, sú v súhrne postačujúce k tomu, aby zabránili obžalovanému páchaniu trestnej činnosti a takto uložený trest splnil svoj účel.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti, odvolačný súd nezistil žiadne dôvody na zmenu napadnutého rozsudku a preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.